

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Gondos Gabriella ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kiss Ferenc István ügyvéd által képviselt alperes ellen rendes felmondás jogellenessége jogkövetkezményei iránt a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.933/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.055/2006/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2008. február 13. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.055/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 100.000 /egyszázezer/ forint és 20.000 /húszezer/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.
A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását, valamint az X. Rt.-vel kötött munkaszerződés alapján további 150 nap felmondási időre járó átlagkereset megfizetését kérte, az alperes perköltség viselésre kötelezése mellett.

A Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság 1.M.933/2004/12. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest 612.000 forint perköltség fizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. augusztus 11-én kötött munkaszerződést az alperessel azzal, hogy 2003. augusztus 18-ától kezdődően a G. munkahelyen közgazdászként foglalkoztatták. Ugyanezen a napon arról is

megállapodás született, hogy a felperest a munkáltató külszolgálatra kirendeli a többségi tulajdonában álló, külföldi X. Rt.-hez gazdasági vezérigazgató helyettesi munkakör ellátására. A felperes különböző engedélyek beszerzését követően 2004. február 1-én kötött munkaszerződést az említett Rt.-vel, amelyet az X. Rt. vezérigazgatója, valamint az alperes volt vezérigazgatója - aki az X. Rt. igazgatóságának is tagja volt - írtak alá a munkáltató részéről. A peres felek 2004. augusztus 2-án megbízási szerződést kötöttek, amely keretében a felperes külön díjazás mellett gazdasági tanácsadói feladatok ellátását vállalta. Az alperes 2004. októberében észlelte, hogy a felperes a 2004. január 31-ei közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetéséről rendelkező iratot nem írta alá, de a munkáltató ezen a napon, mint biztosítottat kijelentette. A helyzet rendezése érdekében az alperes a felperest visszarendelte, és 2004. október 14-én rendes felmondással a munkaviszonyát megszüntette. Ennek indokolása szerint a G. igazgatóság megszüntetésére került sor, és ez érintette a felperes munkakörét is.

A munkaügyi bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően elfogadta az alperes védekezését arra vonatkozóan, hogy a munkaviszony 2004. január 31-ével közös megegyezéssel megszűnt. Megállapította, hogy az alperes ténylegesen a külföldi munkavégzés érdekében létesített a felperessel munkaviszonyt azzal, hogy amennyiben a felperes legális foglalkoztatására az engedélyek beszerzését követően az X. Rt.-nél sor kerül, az alperesi munkáltatónál a munkaviszony közös megegyezés jogcímén szűnik meg. Ehhez képest a felperes anélkül, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó megállapodást 2004. január 31-én aláírta volna, 2004. február 1-jével új munkaviszonyt létesített, régi munkáltatójától ezt követően munkabérben nem részesült, és az alperesnek kizárólag a megbízási szerződés alapján végzett tevékenységet. A munkaügyi bíróság nem fogadta el a munkaviszony fennállása bizonyítékeként, hogy az elszámolásra (gépkocsi átadására) csak 2004. október 18-án került sor, mivel ez nem befolyásolja a felek közötti munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást. Tekintettel arra, hogy a munkaviszony 2004. január 31-ével megszűnt, a munkáltató 2004. október 14-ei rendes felmondása nem tekinthető joghatályos intézkedésnek. Nem találta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság a felperes további 150 nap felmondási időre járó átlagkeresetét, mivel azt az X. Rt.-vel kötött megállapodás tartalmazta, és a teljesítést e körben nem az alperes vállalta.

A felperes fellebbezése folytán eljárta Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.055/2006/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperesnek járó perköltség összegét 306.000 forintra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság

ítéletét helybenhagyta, és a felperest 153.000 forint fellebbezési költség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a bizonyítékok mérlegelésével az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felek között a jogviszony közös megegyezéssel való megszüntetése megtörtént. Ebből következően a már megszűnt jogviszony rendes felmondással történt megszüntetéséhez joghatás nem fűződik. A 2004. február 1-jén kötött munkaszerződésben nem esik szó arról, hogy a szerződő felek között nem önálló jogviszony jött létre, hanem a felperesnek a továbbiakban is kirendelés keretében kell ellátnia a tevékenységét. A szerződés mindazon kérdéseket szabályozza, amelyek munkaviszony létesítése esetére elő vannak írva, a szerződés megkötésének napjával - 2004. február 1. - az alperes felhagyott a munkáltatói kötelezettségekkel (bérfizetés), és a felperes új munkaszerződése szerint végezte tevékenységét. A jogerős ítélet szerint a munkaviszony felszámolására utal a 2004. augusztus 12-én megkötött megbízási szerződés, mivel a gazdasági tanácsadói feladatokat a felperes az eredeti, az alperessel kötött munkaszerződésben foglalt közgazdász munkakörében is legalább részben elláthatta volna. Közömbös erre figyelemmel, hogy a felperes rendelkezésére bocsátott gépkocsit az alperes 2004. októberéig nem követelte vissza.

A felperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte, míg harmadlagos kérelme mindkét fokon eljáró bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult, az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. A felülvizsgálati kérelem a Pp. 206. §-ának helytelen alkalmazását jelölte meg jogszabálysértésként. Érvelése szerint a jogerős ítélet nem értékelte azt a tényt, hogy sem a munkaszerződés, sem a kirendelésről szóló megállapodás nem tartalmazza azt a kikötést, hogy a munkaviszony egy bizonyos feltétel bekövetkeztével valamikor, külön jognyilatkozat hiányában megszűnik. A felperes álláspontja szerint nem lett volna akadálya, hogy az X. Rt.-vel szerződjön a külföldi munkavégzésre, a magyarországi munkaszerződésből viszont az következik, hogy a tényleges munkavégzés helye másodlagos tényező volt. A közös megegyezéssel jogviszony megszüntetését nem írta alá, így az nem is jöhetett létre. A felperes nem vitatta, hogy 2004. januárjában felmerült az alperesnél a munkaviszony megszüntetésének szándéka, a felperes azonban ezt nem fogadta el. Érvelése szerint nem róható terhére, hogy az X. Rt.-vel kötött szerződés a munkaszerződés valamennyi elemét tartalmazza, mivel ennek hiányában nem kapta volna meg a munkavállalási engedélyt. Az alperes 2004. februárjában

munkáltatónak tekintette magát, mivel nem követelte vissza a kirendelés alapján biztosított gépkocsit, és 2005. januárjáig nem érvényesítette az igényét a munkáltatói kölcsön visszafizetése érdekében. Téves a másodfokú bíróság ítéletének azon megállapítása, hogy az új munkaviszony kizárta a korábbi jogviszony fenntartását, hiszen lehetőség van arra, hogy egy magyarországi munkaszerződés alapján fizetés nélküli szabadságot igénybe vevő személy külföldön munkaviszonyt létesítsen. A jogvita eldöntése során nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felek intézkedésének mi volt az alapja, azokat milyen szándékkal tették.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes felülvizsgálati költségben való marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A jogerős ítélet helytállóan utalt arra a következetes ítélkezési gyakorlatra, amely szerint, ha a felek az Mt. 87. § (2) bekezdésében írtak ellenére a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást nem foglalták írásba, de magatartásuk a jogviszony felszámolására irányuló szándékukat támasztja alá, akkor a munkaviszonyt valójában megszüntnek kell tekinteni. A munkaviszony megszüntetése a felek egybehangzó ráutaló magatartásával is történhet (BH 1996/11/622., MD II/101.). Jelen esetben a felek közös akarata az alperessel kötött munkaszerződés létrejöttékor arra irányult, hogy a felperes foglalkoztatása kezdetben kiküldetés keretében a horvátországi munkavégzési helyen történjen. Rögzítették, hogy ezen időszak a munkaviszony részét képezi. Ezt követően a felperes az X. Rt.-vel kötött munkaszerződést, amely valamennyi elemében egy önálló munkaviszony létrejöttét támasztotta alá. Annak a körülménynek a tisztázása, hogy a felperes az X. Rt.-vel közvetlenül is köthetett volna szerződést, a bizonyítási eljárás részét nem képezte, mivel a létrejött jogviszonyra tekintettel az külön jelentőséggel nem bírt. A bizonyítékok értékelésével a másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperessel kötött munkaszerződés létesítésekor a felek szándéka kifejezetten arra irányult, hogy az új munkaviszony létrejöttével ezen jogviszony megszűnik. Mindebből következően helyes a jogerős ítélet azon következtetése, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél közös megegyezéssel szűnt meg [Mt. 87. § (1) bekezdés a) pont], így az utóbb kiadott rendes felmondás joghatás kiváltására már nem volt alkalmas.

Fentiek alapján alaptalan a felperes azon felülvizsgálati érvelése, hogy a közös megegyezést nem írta alá, illetve a szerződés nem tartalmazott olyan kitételt, amely feltétel bekövetkeztéhez kötötte a munkaviszony megszűnését. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan fejtették ki az eljáró bíróságok, hogy a

felperes új munkaviszonyának létesítésekor az alperes felhagyott a munkáltatói kötelezettségeivel, amellyel a felperes maga is tisztában volt, az ellen kifogást nem emelt. Ez pedig a munkaviszony megszüntetését támasztja alá a közös megegyezés felperesi aláírásának elmaradása mellett is. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy lehetőség van magyarországi munkaszerződés alapján külföldi munkaviszony létesítésére is fizetés nélküli szabadság igénybe vétele mellett. A lefolytatott eljárás során ilyen foglalkoztatásra vonatkozóan adat nem merült fel, a felperes erre csupán hivatkozott, állítását azonban bizonyítékokkal nem támasztotta alá (Pp. 164. §). A felperes azon érvelése sem volt alapos, hogy az alperesnél fennálló munkaviszony folyamatos meglétére utal, miszerint a szolgálati gépkocsit az alperes 2004. februárját követően is a felperes használatában hagyta, illetőleg a munkáltatói kölcsönt is csupán 2005. januárjában igényelte vissza. Ezen körülmények az ügy elbírálása szempontjából nem jelentősek, különösen arra tekintettel, hogy a felperes az alperes többségi tulajdonában álló X. Rt.-nél létesítette az újabb munkaviszonyt, illetve a peres felek között külön polgári jogi jogviszony is létrejött gazdasági tanácsadói feladatok ellátására.

Minderre figyelemmel a jogerős ítélet a rendelkezésre álló bizonyítékokat megfelelően értékelte (Pp. 206. §), és helytálló volt az abból levont következtetés is. Így a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adott módot.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.055/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. február 13.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő